

Osobnosti v knižnej kultúre a historických prameňoch. Ad honorem Jozef Repčák. Ed. Marcela Domenová. Prešov : ŠVK v Prešove, 2017. 244 s. ISBN 978-80-89614-41-7.

V roku 2017 vydala Štátna vedecká knižnica (ŠVK) v Prešove v rámci edície Historické fondy nekonferenčný zborník s názvom *Osobnosti v knižnej kultúre a historických prameňoch: Ad honorem Jozef Repčák*. Publikácia bola vydaná v spolupráci s Ministerstvom kultúry SR: Prioritný projekt v prvku programovej štruktúry 08T0103 – Podpora kultúrnych aktivít rozpočtových organizácií. Podľa slov editorky je zborník venovaný bývalému zamestnancovi a riaditeľovi ŠVK v Prešove Dr. Jozefovi Repčákovi, ktorého 105. výročie narodenia sme si pripomenuli v roku 2016 (s. 9). Jozef Repčák ako všestranná osobnosť nielen slovenského knihovníctva, ale aj regionálnej bibliografie, bol činný aj v oblasti archívniectva či histórie. Okrem 15 štúdií je v zbor-

níku rubrika Materiály, kam boli zaradené dve materiálové štúdie a rubriky Správy/Kronika, Recenzie/Anotácie.

Prvé štyri štúdie zborníka sú venované osobnosti J. Repčáka. Autorka Kamila Fircáková v štúdiu s názvom *Publikačná činnosť Jozefa Repčáka v službách rozvoja slovenského knihovníctva do roku 1945* (s. 13-24) predstavila publikačné aktivity J. Repčáka v oblasti knihovníctva. Štúdia *Repčákov prínos k dejinám knižníc na Slovensku* (s. 25-31) Evy Augustínovej približuje prínos J. Repčáka v oblasti výskumu dejín knižníc na Slovensku. Lucia Němcová v štúdiu *Čitateľské záujmy Jozefa Repčáka: Sonda do osobnej knižnice* (s. 32-46) predstavuje časť knižnice J. Repčáka, obsahujúcu aj krásnu literatúru. Zaujímavú osobnú pozostalosť J. Repčáka, ktorá sa v súčasnosti nachádza v ŠVK v Prešove, predstavila Marcela Domenová v štúdiu s názvom *Jozef Repčák a jeho osobná pozostalosť (sonda do problematiky)* (s. 47-70).

V ďalšej časti zborníka sú štúdie venované aj iným osobnostiam spojeným s mestom Prešov a regiónom východného Slovenska. Osobnosť Jána Bocatia, ktorý istý čas pôsobil aj v meste Prešov a ktorému v 60-tych rokoch 20. storočia venoval personálnu bibliografiu aj samotný J. Repčák, predstavila Jana Balegová. Priblížila jeho literárnu tvorbu v štúdiu *Osobnosti Prešova v poézii Jána Bocatia* (s. 71-82). Jánovi Weberovi, známemu prešovskému lekárnikovi a richtárovi pôsobiacemu v 17. storočí, venovala štúdiu s názvom *Prešovský richtár Ján Weber a jeho politická príručka Lectio Principum* (s. 83-88) Erika Brodňanská. Eliáša Trangusa, ktorý sa narodil pravdepodobne v Sabinove, lekára pôsobiaceho neskôr v Miškovci, približuje Mónika Bodnár v štúdiu *Eliáš Trangus, prvý úradný lekár v Miškovci* (s. 89-95). Ďalšia štúdia M. Domenovej predstavuje práce vybraných osobností slovenského národného obrodzenia zachované v historickej Kolegiálnej knižnici v štúdiu s názvom *Práce vybraných osobností z obdobia formovania moderného slovenského národa v historickej Kolegiálnej knižnici v Prešove* (s. 96-122). Autori Juraj Červenka a Veronika Szeghy-Gayer v spoločnej štúdiu *Albert Bujanovics z Uzoviec* (s. 123-132) predstavujú pomerne neznámeho šľachtica, letca, nadporučíka v zálohe, rodáka z Uzoviec (v súčasnosti okres Sabinov) Alberta Bujanovicsa, ktorý bojoval v prvej svetovej vojne. Okrem mapovania jeho vojenskej kariéry je v príspevku pozornosť venovaná aj uzovskému mauzóleu, vyhlásenému za národnú kultúrnu pamiatku, ktoré dal zhotoviť otec Alberta Bujanovicsa, Gyula (Július). Osobnosť lekára Júliusa Holénia pôsobiaceho v Prešove priblížila v štúdiu s názvom *Lekár Július Holénia v osobných spomienkach* (s. 133-148) Darina Petranská a to na základe spomienok uvedeného lekára zachovaných v maďarskom jazyku. Na učebnice, ktoré vyšli v prešovských tlačiarňach v rokoch 1918 – 1929 a ich autorov, upozorňuje Nadežda Jurčišinová v štúdiu *Prvé učebnice dejepisu pre ľudové školy po vzniku ČSR vydané v Prešove* (s. 149-159). Kultúrny život v medzivojnovom období v meste Spišská Nová Ves zmapovala Eva Kušnírová v štúdiu s názvom *Divadelný život v meste Spišská Nová Ves v 20. a 30. rokoch 20. storočia (So zameraním na genézu divadelného súboru Hviezdoslav)* (s. 160-176). Osobnosť pedagóga, publicistu, kultúrneho dejateľa G. M. Medveckého, predovšetkým v súvislosti s jeho pôsobením v Košiciach predstavila Luciána Hoptová v štúdiu *Aktivity Grigorija Michajloviča Medveckého na východnom Slovensku* (s. 177-184). Ďalšiu významnú osobnosť, tentoraz slavistiky – Františka Tichého s prepojením na jeho vzťah k Prešovu či Zakarpatskej Ukrajine predstavil profesor Mikuláš Mušínska v štúdiu *Český slavista František Rut Tichý – jeho vzťah k Prešovu a Zakarpatskej Ukrajine* (s. 185-197).

V záverečnej štúdiu s názvom *Jana Bodnárová a osobitosti jej poetiky v literatúre pre deti a mládež (Trinášť, Dita)* (s. 198-205) Martina Petříková predstavila tvorbu súčasnej autorky detskej literatúry a jej posledné dve vydané knihy určené pre deti a mládež.

Do rubriky Materiály boli zaradené dva príspevky. V prvom príspevku s názvom *Hroby osobností Prešova na mestskom cintoríne 1.* (s. 209-221) Andrea Sivaničová približuje niektoré z významných osobností, ktoré našli miesto posledného odpočinku na prešovskom mestskom cintoríne, medzi ktorými menuje aj J. Repčáka. Druhým je príspevok *Hofstetterovci – rodina prešovských židov* (s. 222-225) od Petra Lieskovského.

Príspevky v rubrikách Štúdie a Materiály sú doplnené o poznámkový aparát, zoznam bibliografických odkazov, stručné zhrnutie príspevku v anglickom jazyku, viaceré aj o obrazový materiál. V závere zborníka sú radené rubriky Správy/Kronika a Recenzie/Anotácie.

Gabriela Olšavská